

“Zoals getij het land vormt, bouwen wij samen aan stad, land en haven.”

Rijn-Maasmonding over 100 jaar

een economisch landschap in balans

“Juist vanwege de (haven)economie wonen we hier nog. Hadden we het land anders niet al lang opgegeven aan de zee?”

**Zoeken naar de balans tussen
klimaat en economie**

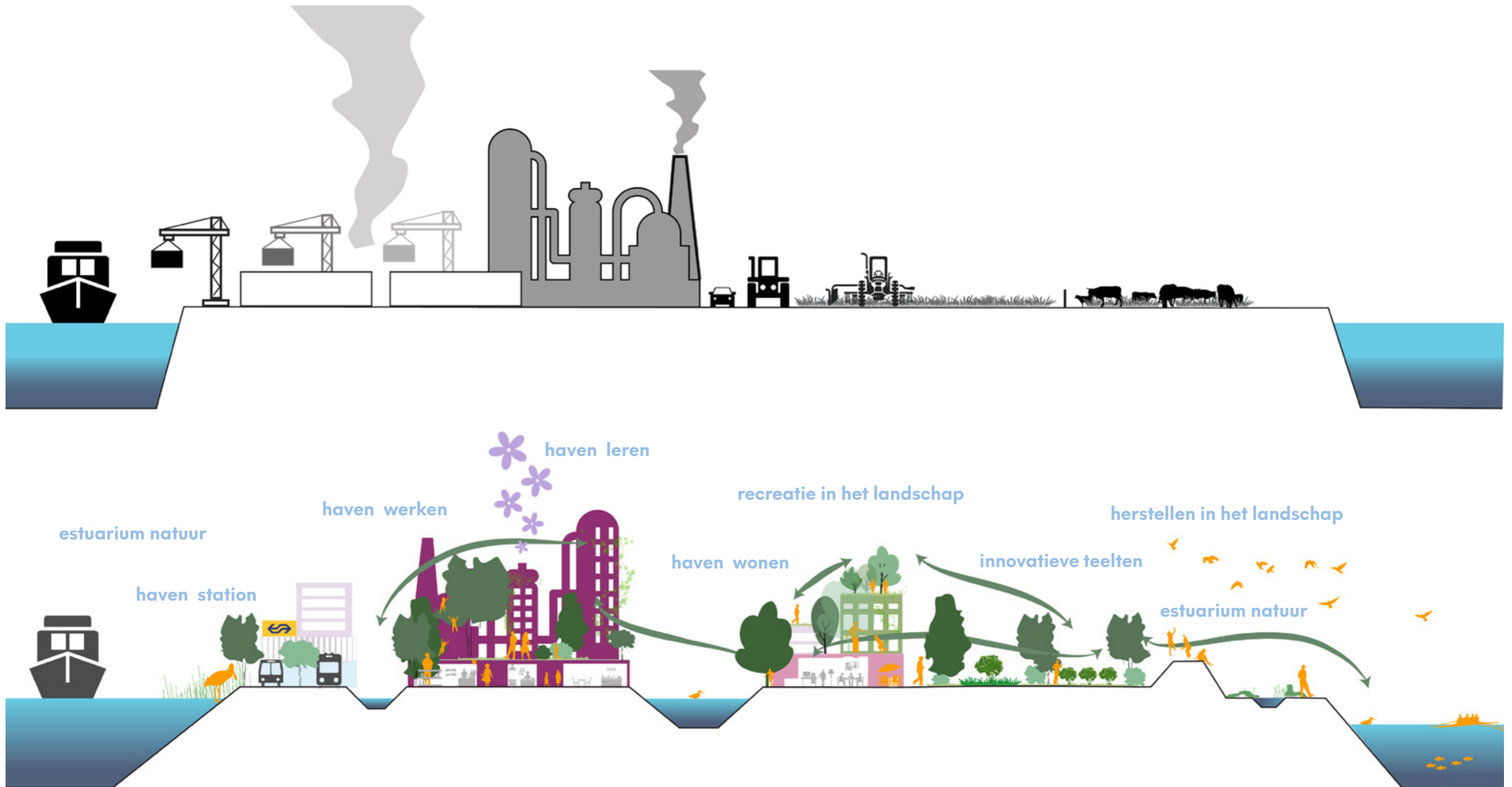
**Een maatschappij
gebaseerd op nabijheid en
zelfredzaamheid**

**Het omarmen van de
dynamiek van het water**

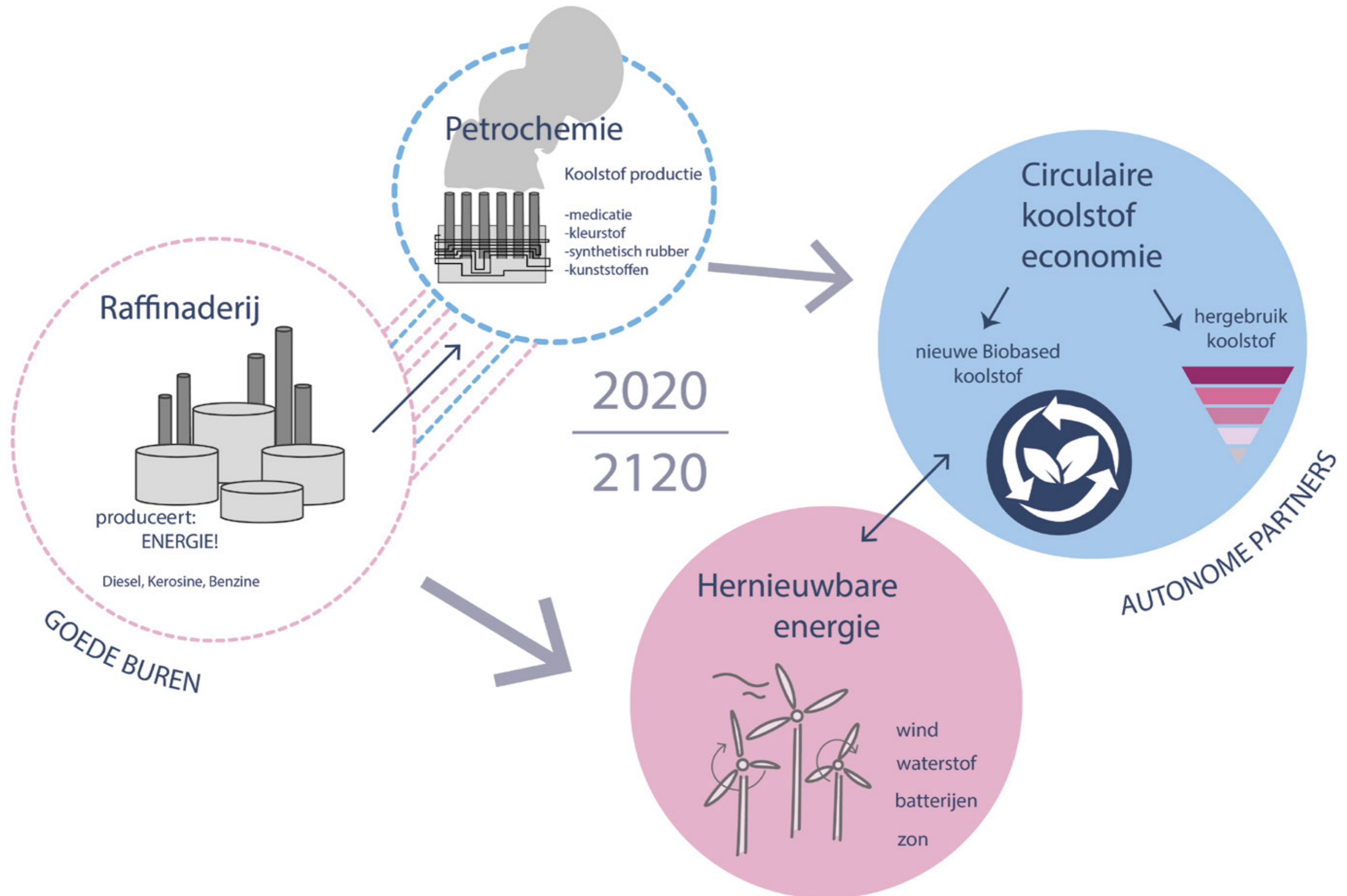
De nabije stad is een sociale stad

nabijheid tussen mens en werkomgeving heeft een sterke meerwaarde voor de leefkwaliteit

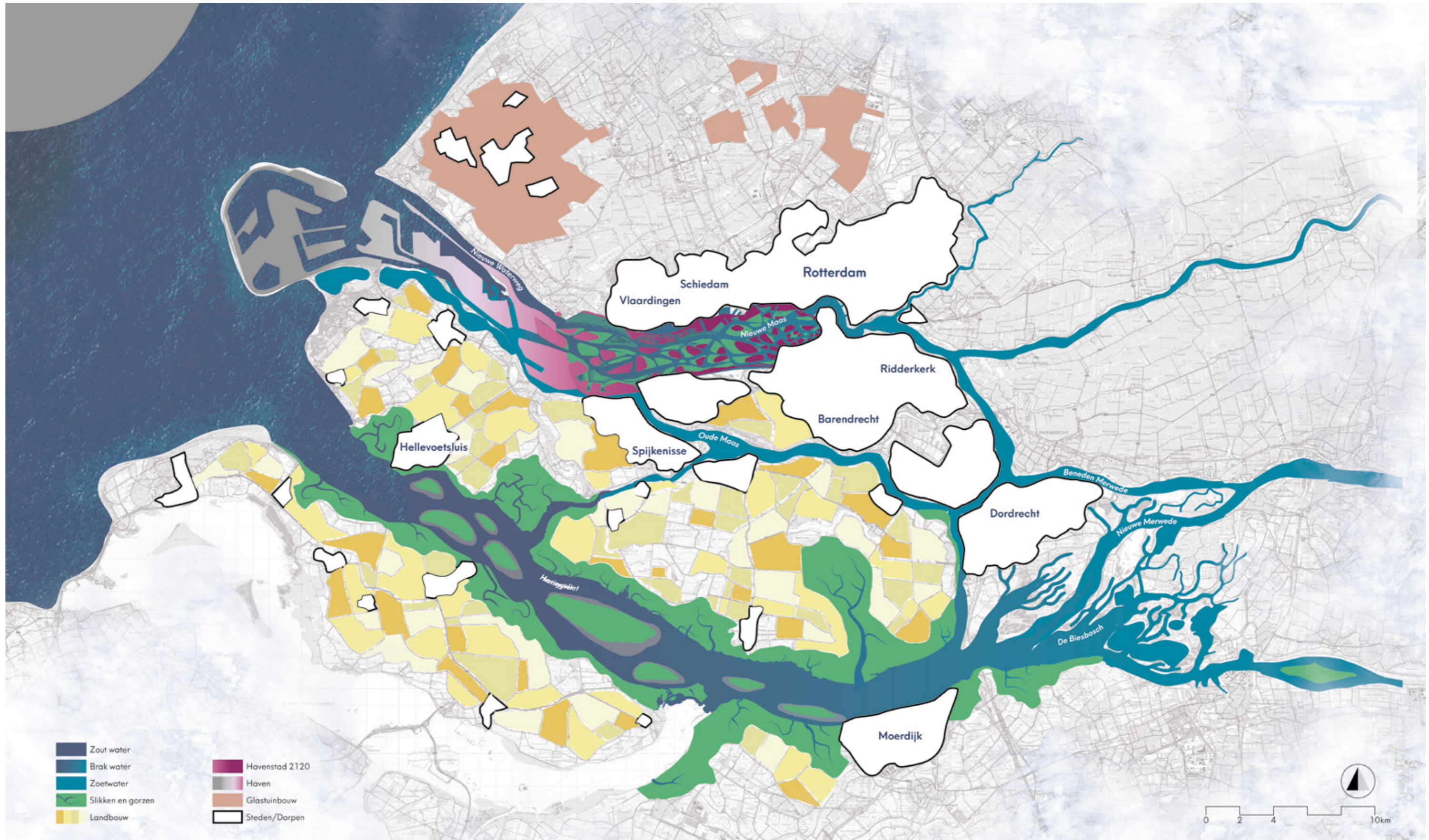
De toekomst van de haven economie

het ontvlechten van de huidige fossiele industrie

Economie van de toekomst

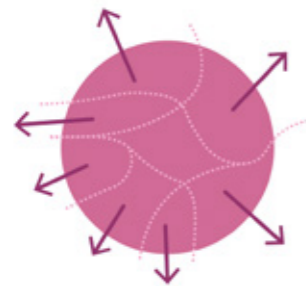
van schaalvergroting naar schaal diversiteit

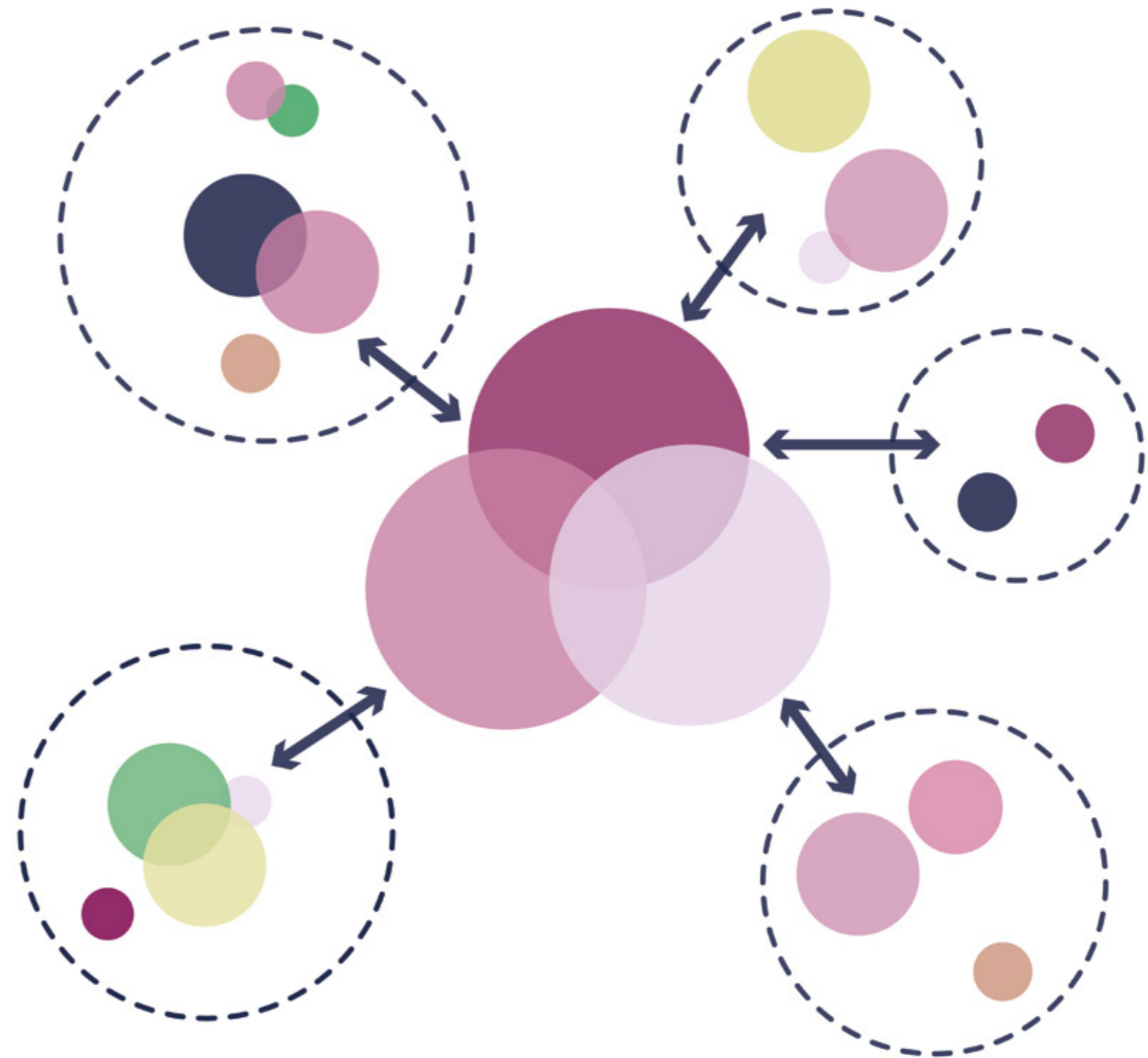
Voorwaarden: het stimuleren van een goed economisch ecosysteem van schaalvergroting naar schaal diversiteit

Dynamiek van grote en kleine bedrijven voor een gebalanceerd economisch ecosysteem

Opsplitsen van grote bedrijven

Clusteren van kleinere bedrijven bij grote (opgesplitste) bedrijven
- Tweezijdige samenwerking
- Ruimte voor groei

Maakindustrie als grote kans

de nieuwe industrie die burgers weer met de haven verbind

Huidige systeem

gebaseerd op de ladder van Lansink

Circulaire koolstof economie 2120

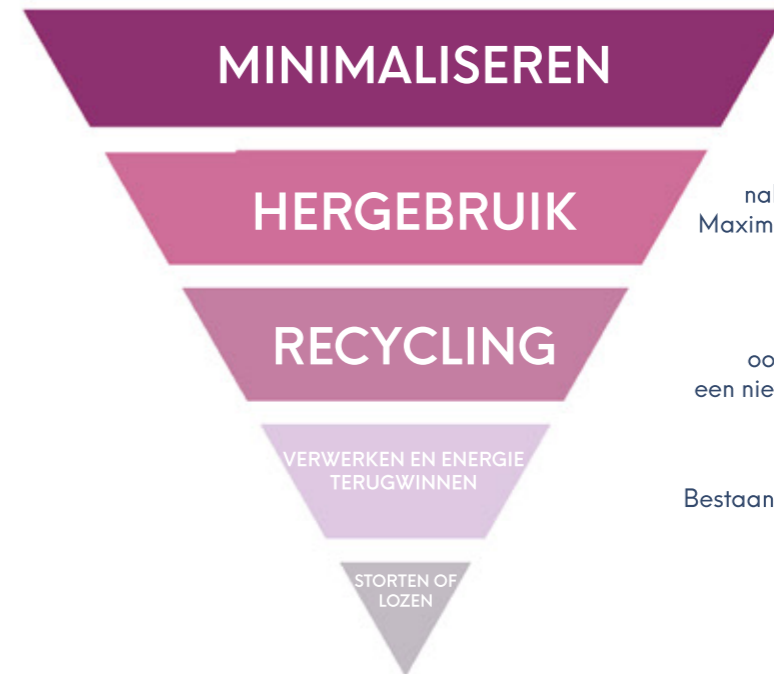
**Biobased
koolstof**

Meest gewenste oplossing

Minst gewenste oplossing

Preventie gericht op voorkomen van verspilling

Bewerken voor hergebruik: nakijken, schoon maken, herstellen, ...
Maximaal behouden van de oorspronkelijk functie of vorm

Verwerken, recycling van het oorspronkelijk functionele materiaal in een niet gelijke of vergelijkbare toepassing

Bestaande materialen verbranden in functie van energie en koolstof winning

XS

S

M

L

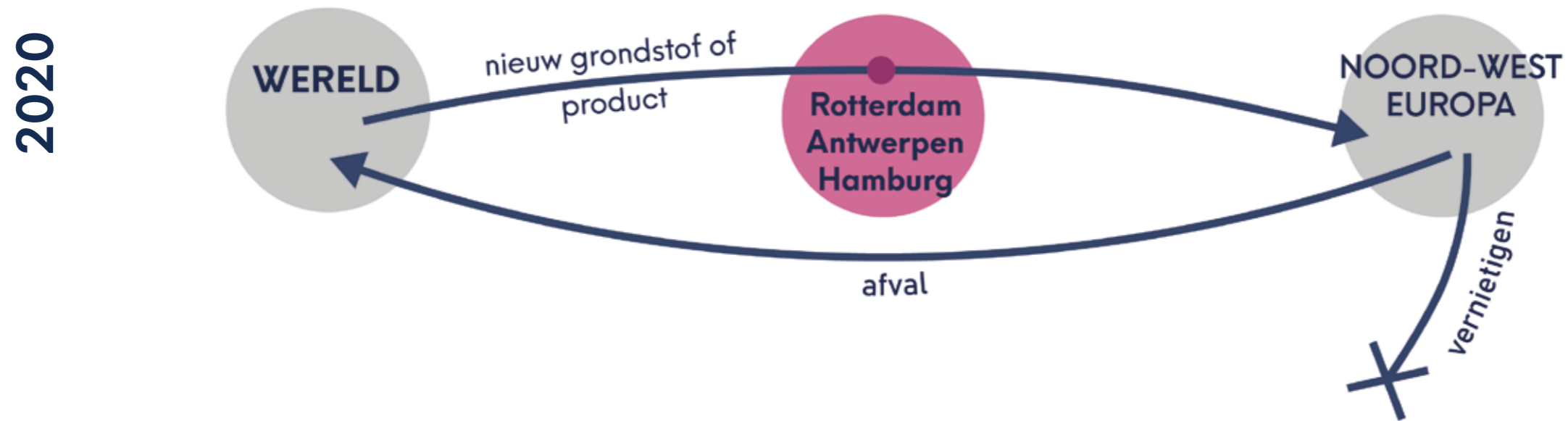
XL

XXL

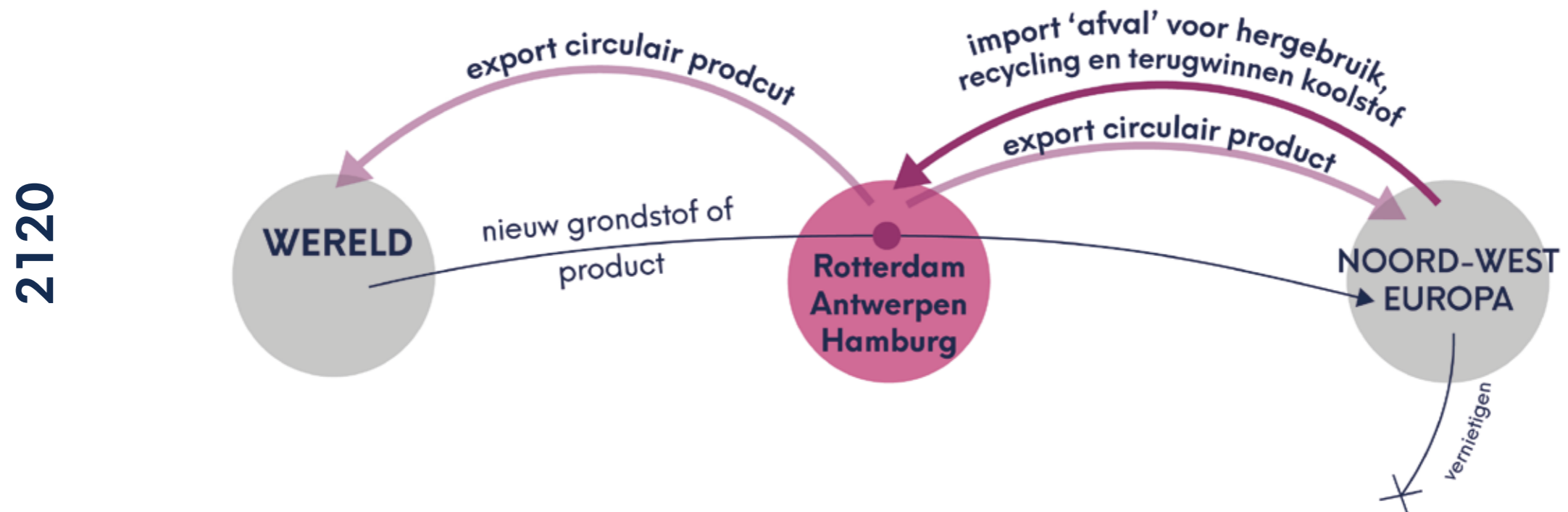
De haven van Rotterdam als motorblok

aanjager van de circulaire koolstof economie in Noord-West Europa

Huidige stromen economie havens van Noord-West Europa

Stromen circulaire economie havens van Noord-West Europa

Hoe gaan we deze transitie aan?

een top-down framework dat ruimte geeft aan het bottom-up initiatief

Transitie van een industriestad - wat leren we van Pittsburgh?

opzoek naar de aanjagers van de regio Rijn-Maasmond

Wat Pittsburgh's
opleving ons leert:

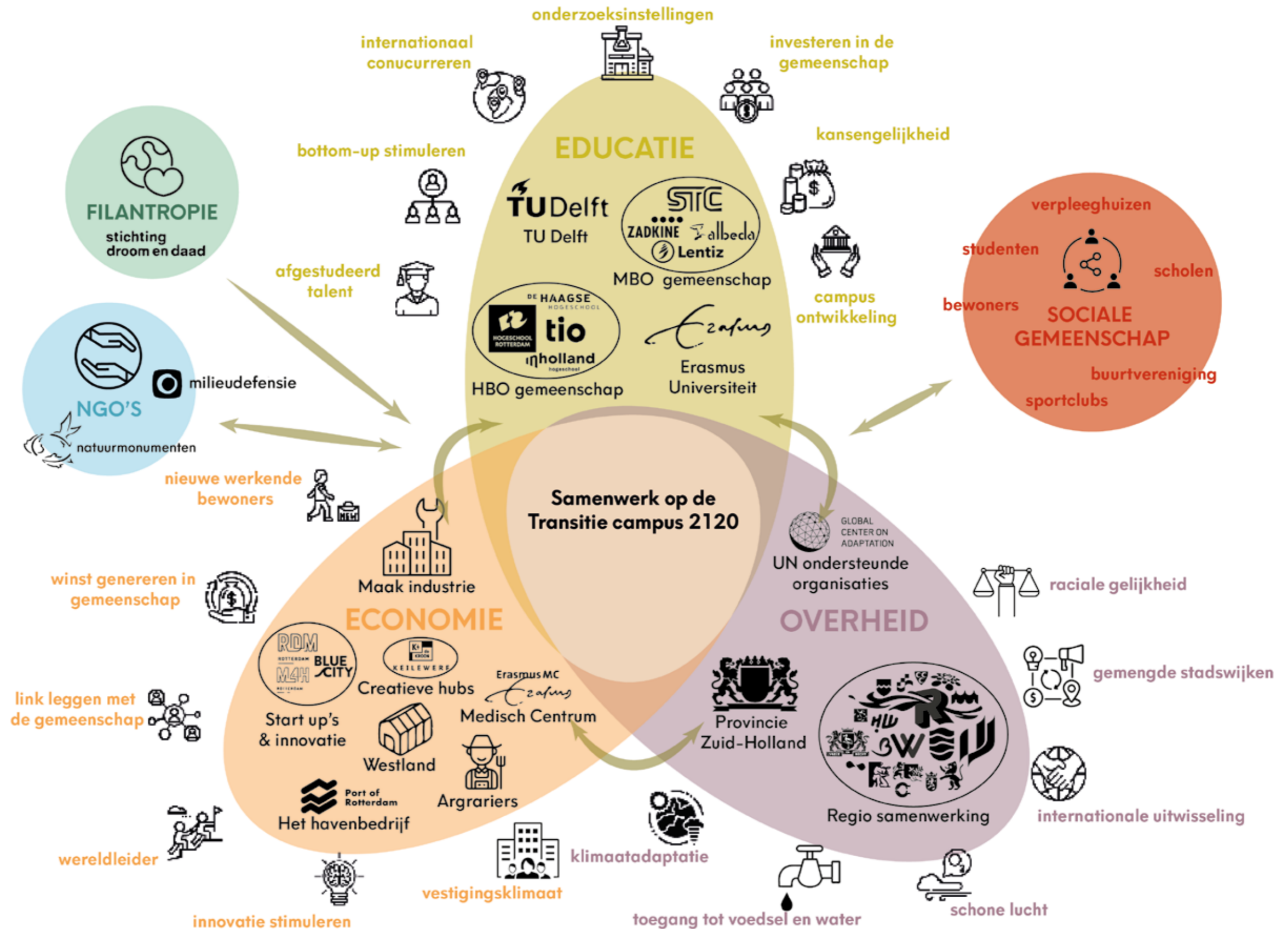
1. Een trekker die
niet de overheid
is (onderwijs)

2. Samenwerking
stimuleert
innovatie

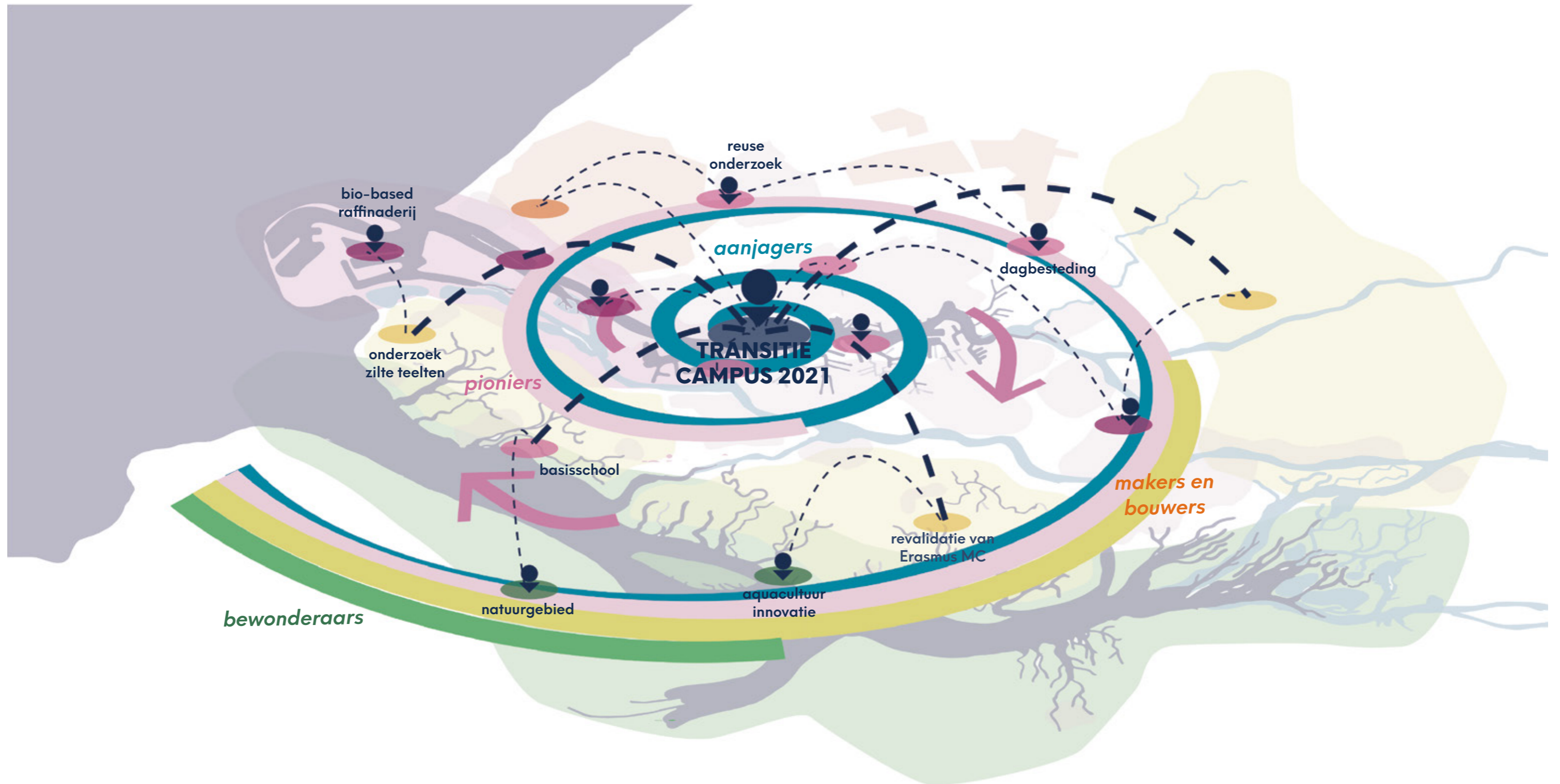

3. Durf om een
standpunt in te
nemen

Top-down als framework en bottom-up als aanjager

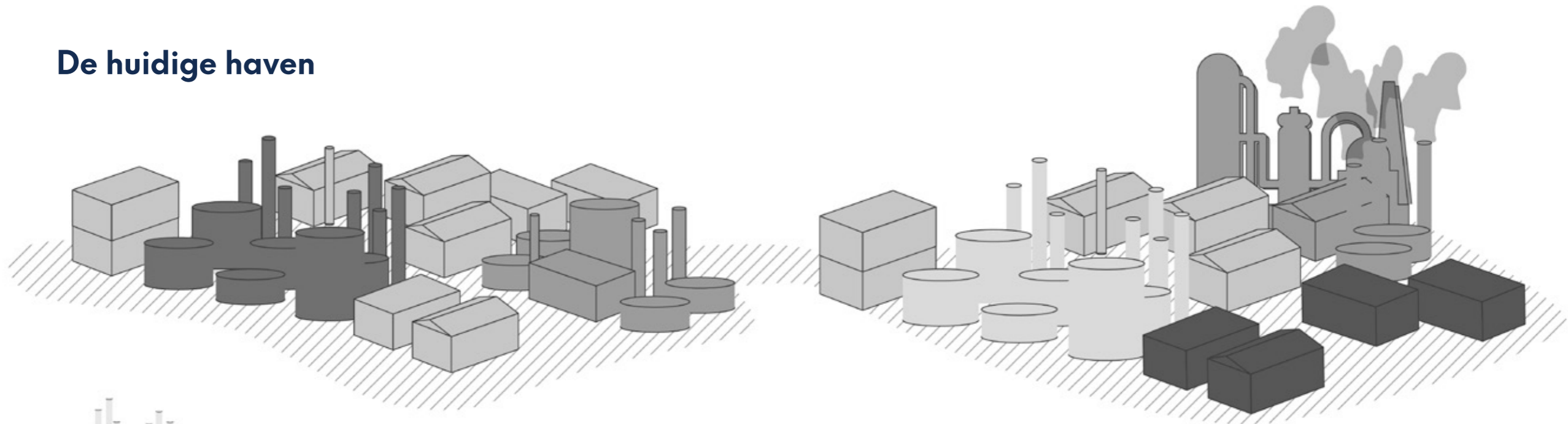
het focussen van de energie om de transitie aan te jagen

Strategische transitie van de haven

door slim te kiezen richten we de haven in voor 2120

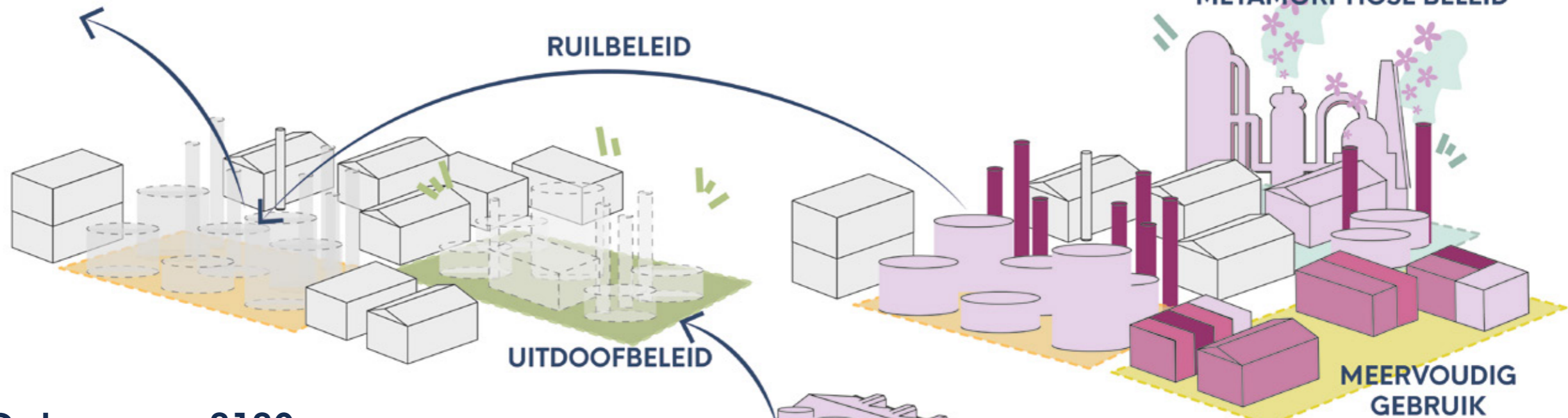
De huidige haven

BUITEN DE LANDSHAVEN

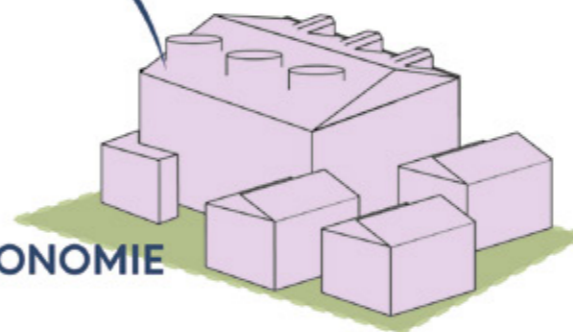
RUILBELEID

METAMORPHOSE BELEID

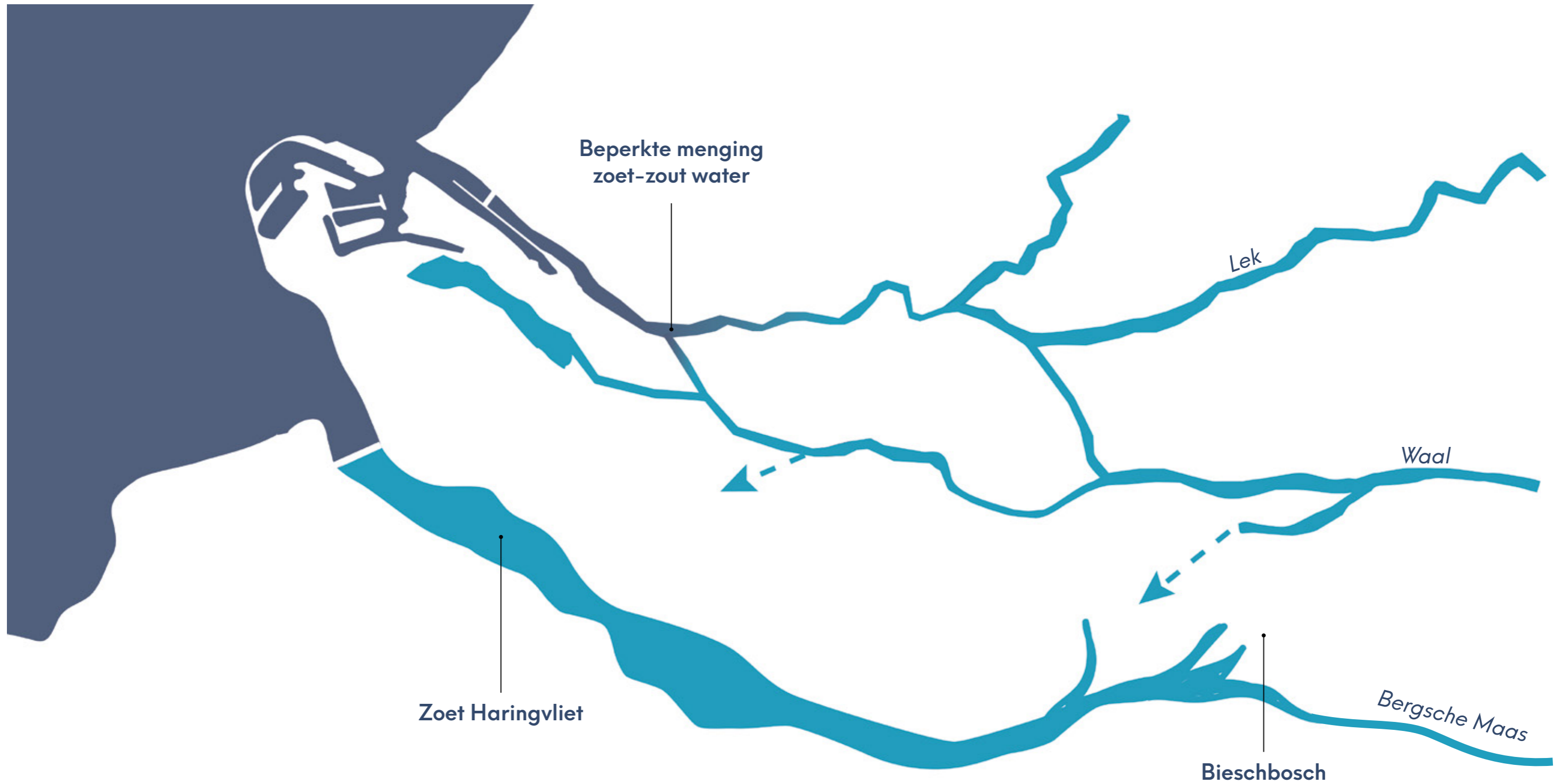

De haven van 2120

NIEUWE ECONOMIE

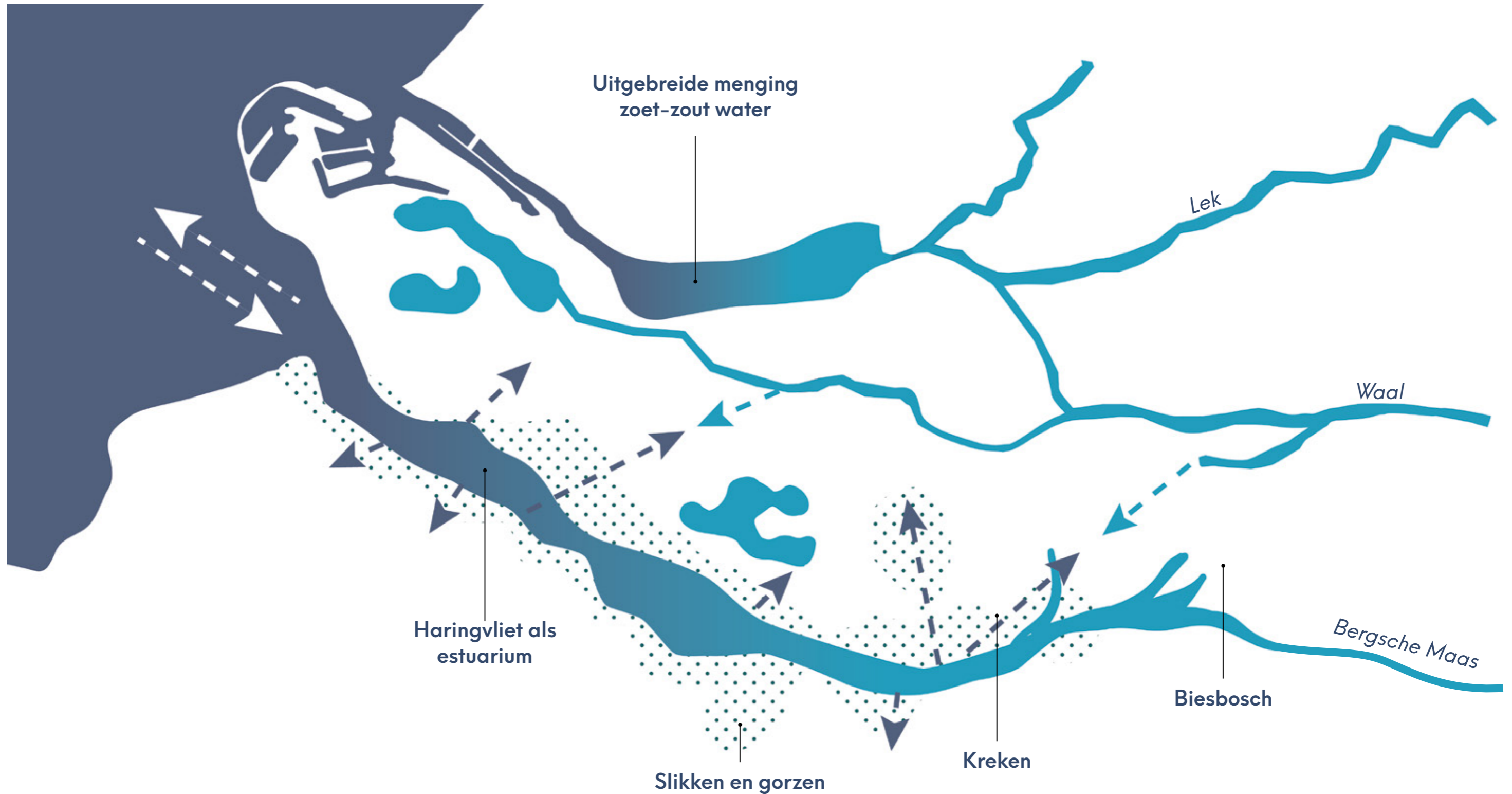

Het huidige watersysteem van de Rijn-Maasmonding regio

Open rivieren, omarming van het getij

De kenmerkende natuur van de delta krijgt ruimte, wordt duidelijk zichtbaar en voelbaar

Transitiepad naar een estuarium in de Rijn-Maasmonding regio

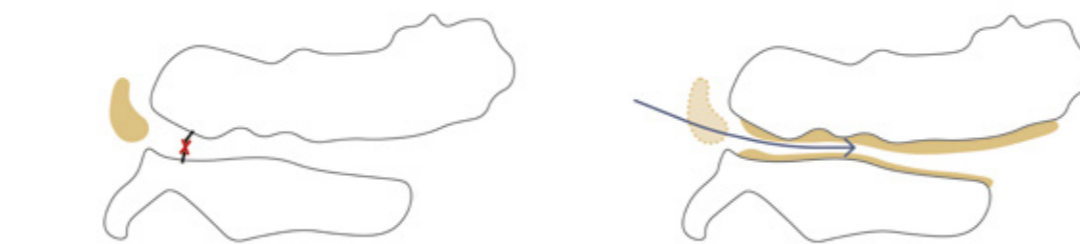
1. Verondiepen van de watergang

2. Dijken versterken en/of verplaatsen

3. Openstellen naar zee, slikken en gorzen groeien aan

gors (mv. gorzen) intergetijdegebied dat alleen bij springvloed nog onderloopt (term uit Zuid Holland, in Zeeland schorren, in het waddengebied kwelders)

Zoet water wordt schaars

hoe we omgaan met de afnemende beschikbaarheid van zoetwater

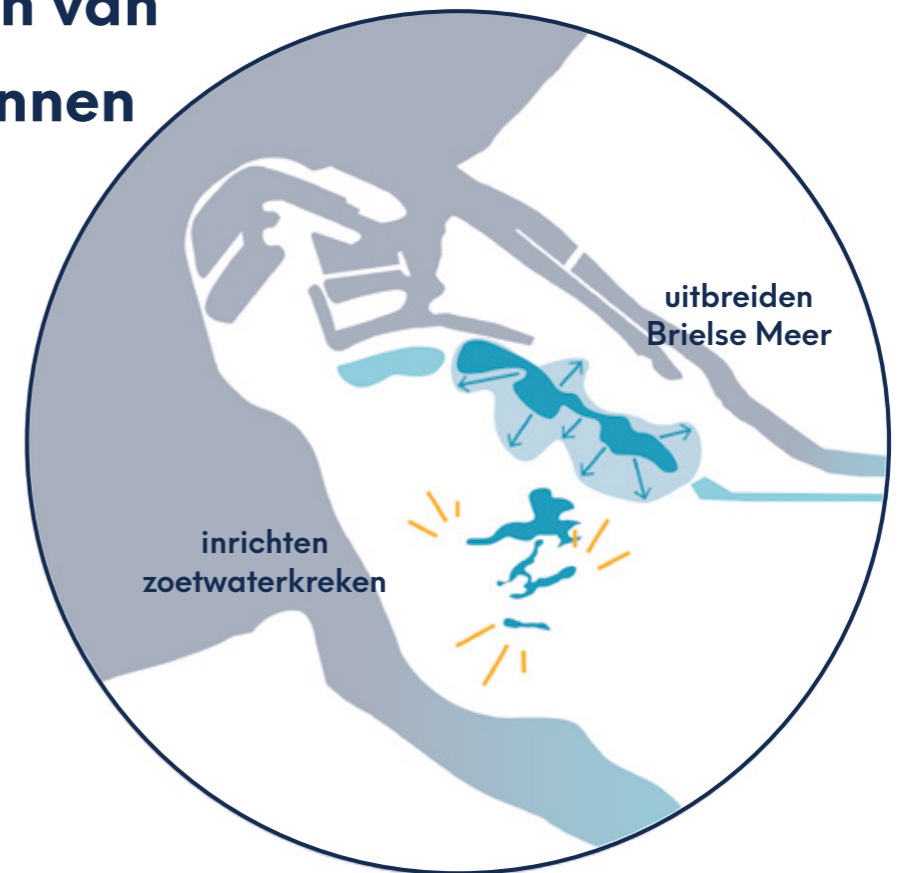
verminderen van de vraag

lokaal benutten van zoetwaterbronnen

zoetwater hoger op de rivier bufferen

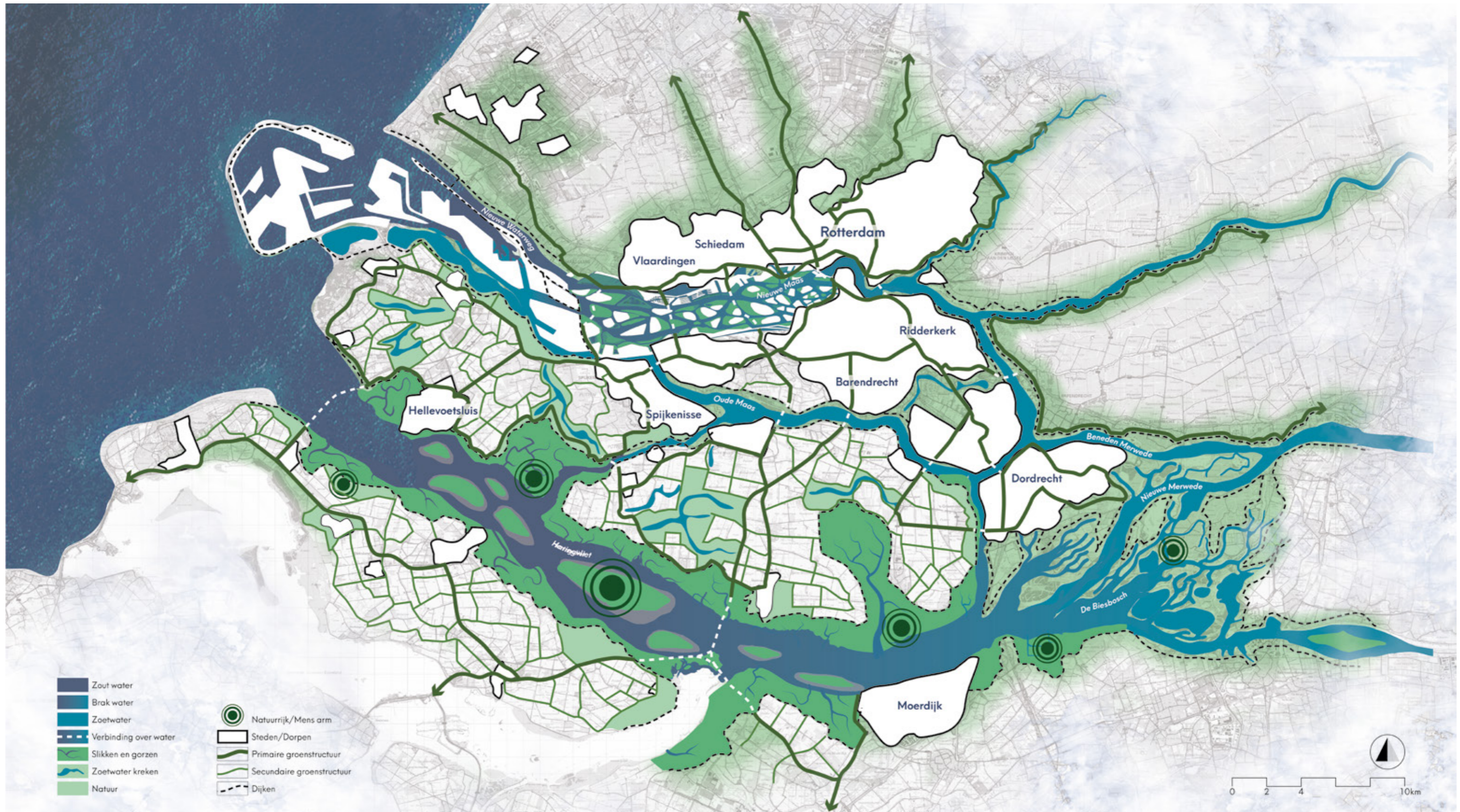

uitbreiden Brielse Meer

inrichten zoetwaterkreeften

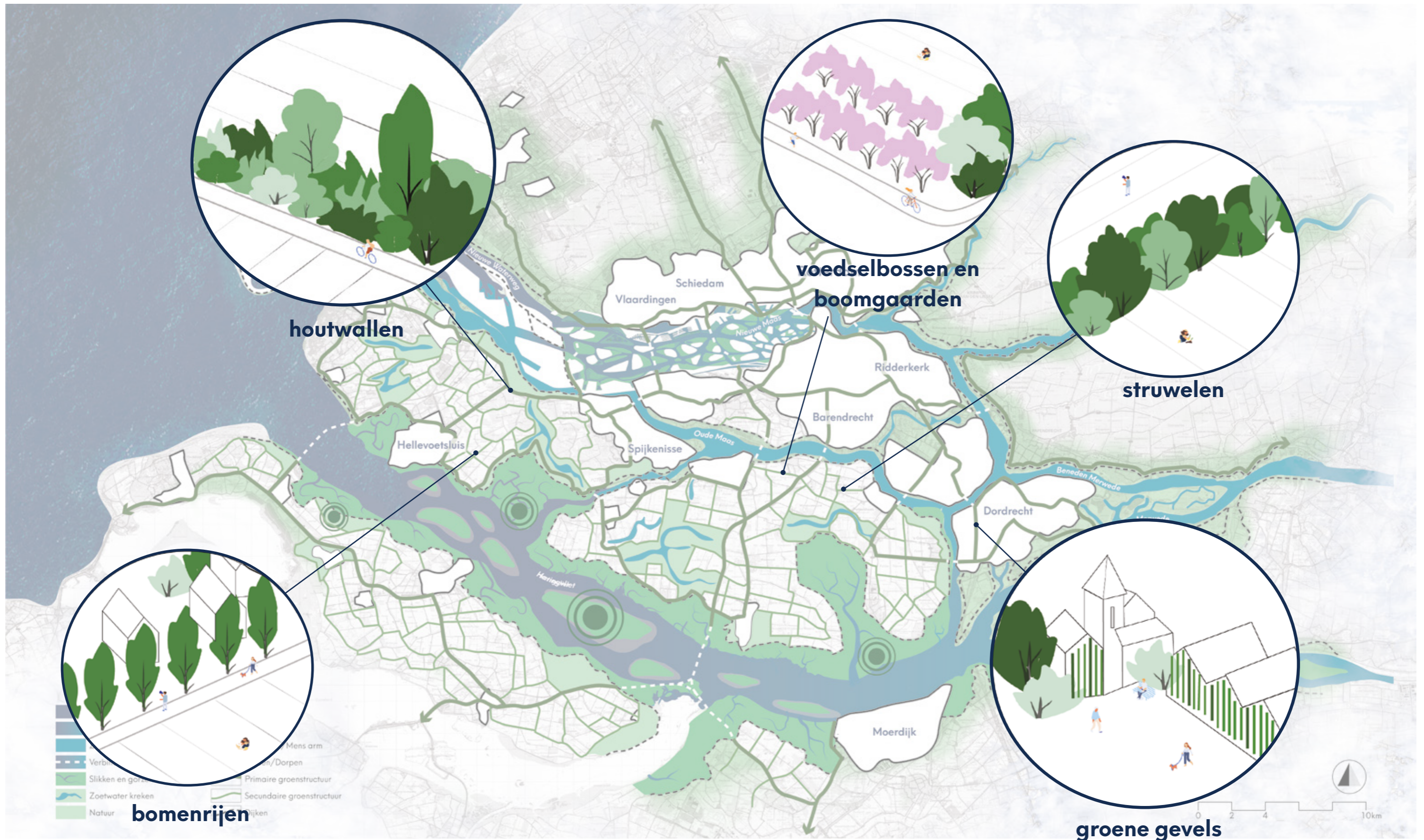
Natuur en mens ontmoeten elkaar in de Rijn-Maasmonding

Groenstructuren vormen een systeem die verweven is door het landelijk en stedelijk landschap

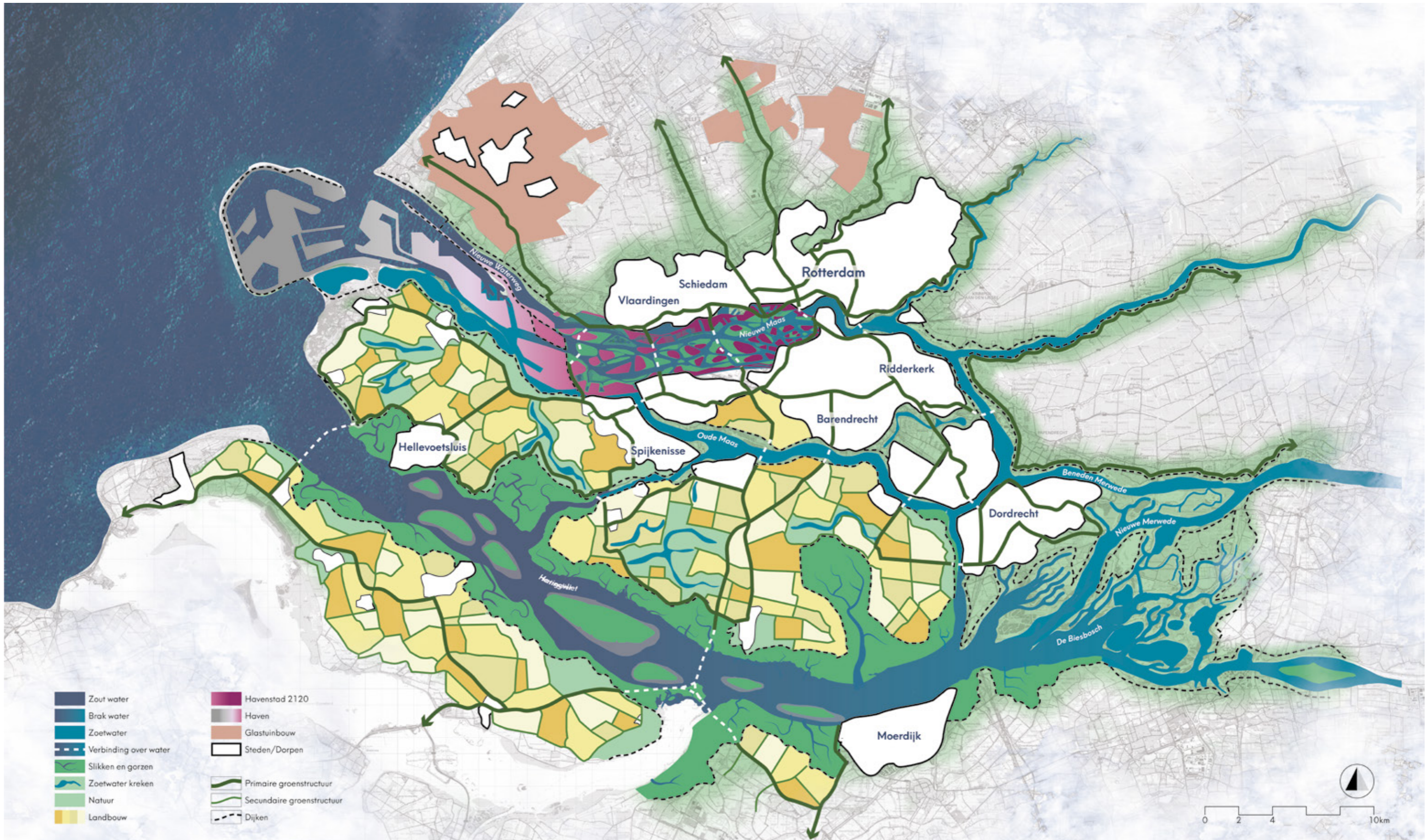
Structuren verbinden de twee oevers

het ecologisch netwerk van de regio

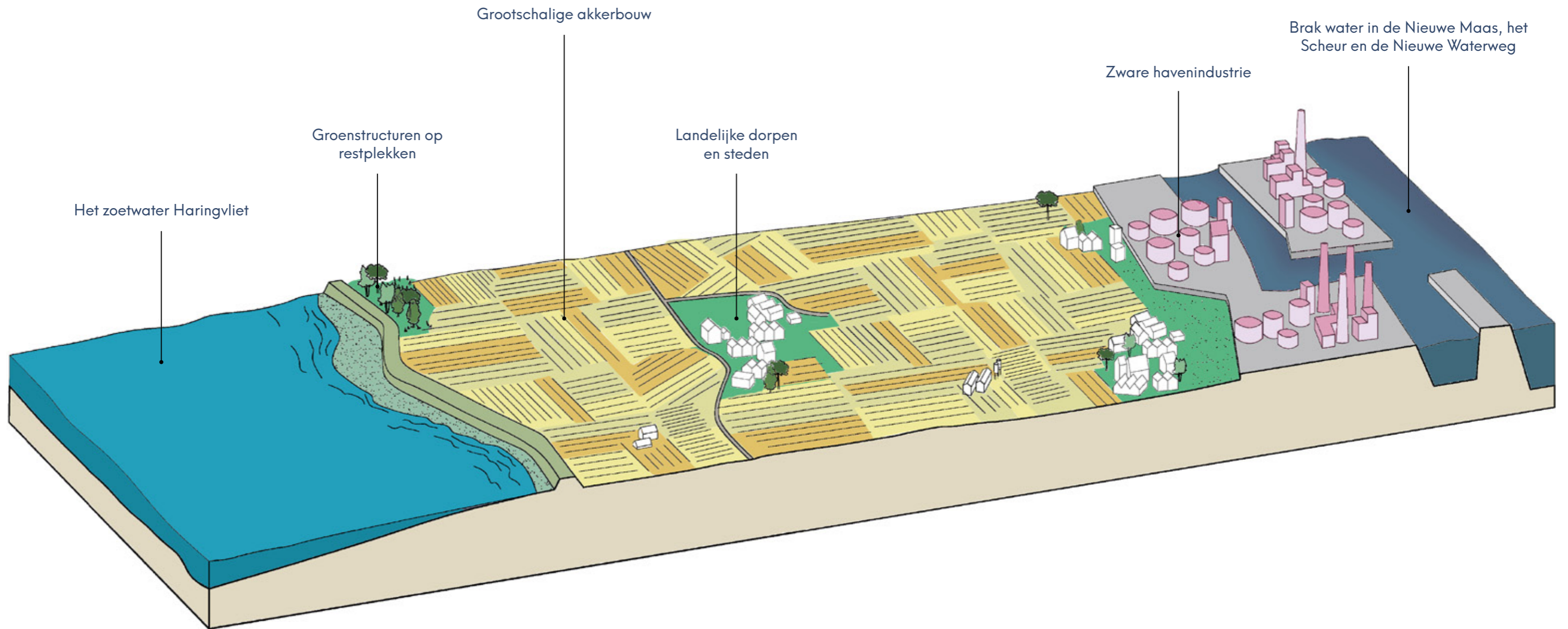

Het estuarium van de Rijn-Maasmonding

de nieuwe natuur voor de regio en Nederland

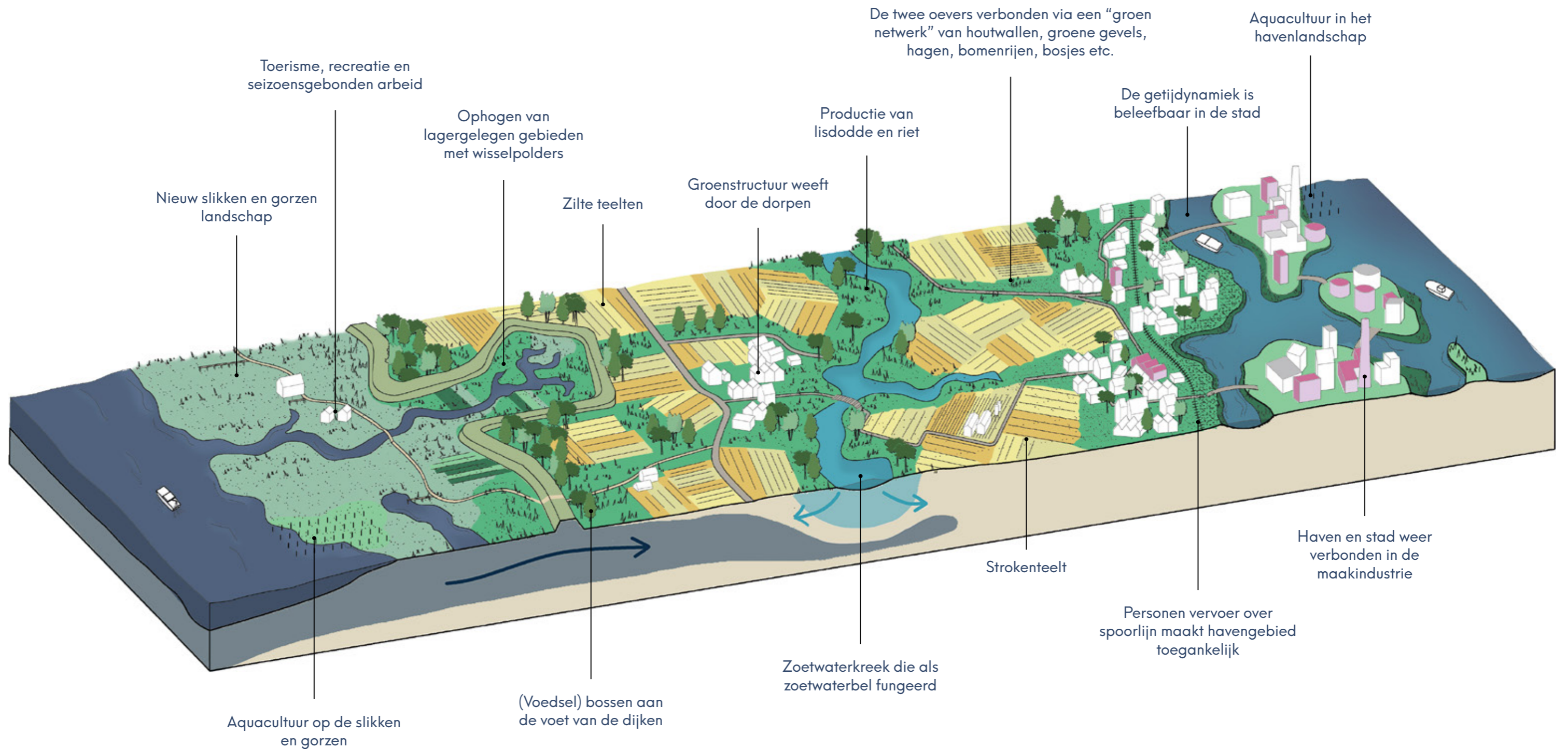

Het huidige landschap van de Rijn-Maasmonding regio

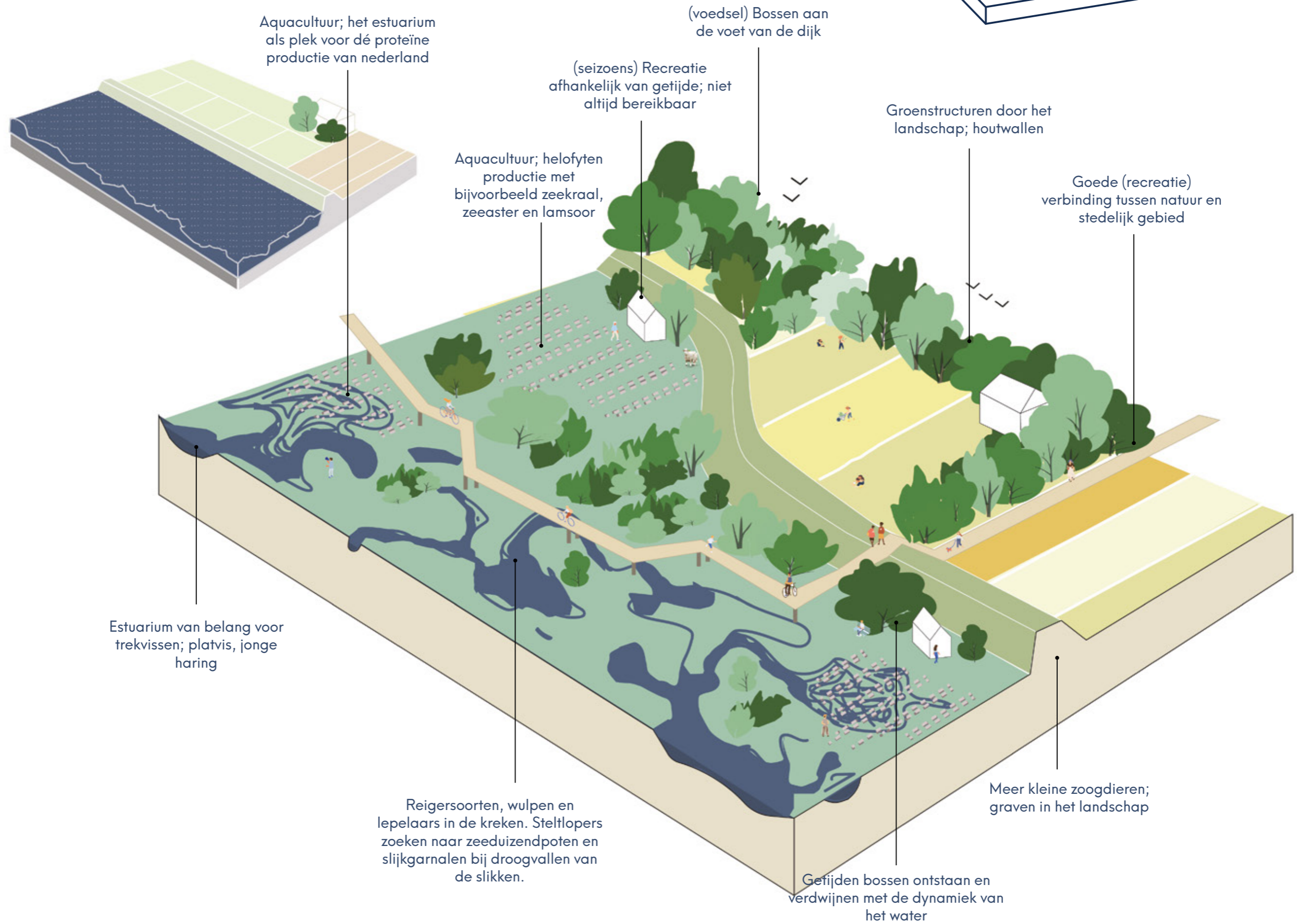
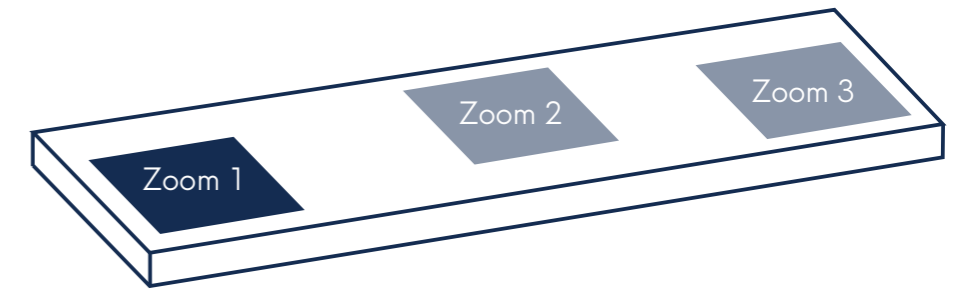
Het nieuwe landschap van de Rijn-Maasmonding 2120

natuur, nieuwe landbouw en maakindustrie nabij en verweven

Waar wij wonen

de slikken en gorzen van het Haringvliet

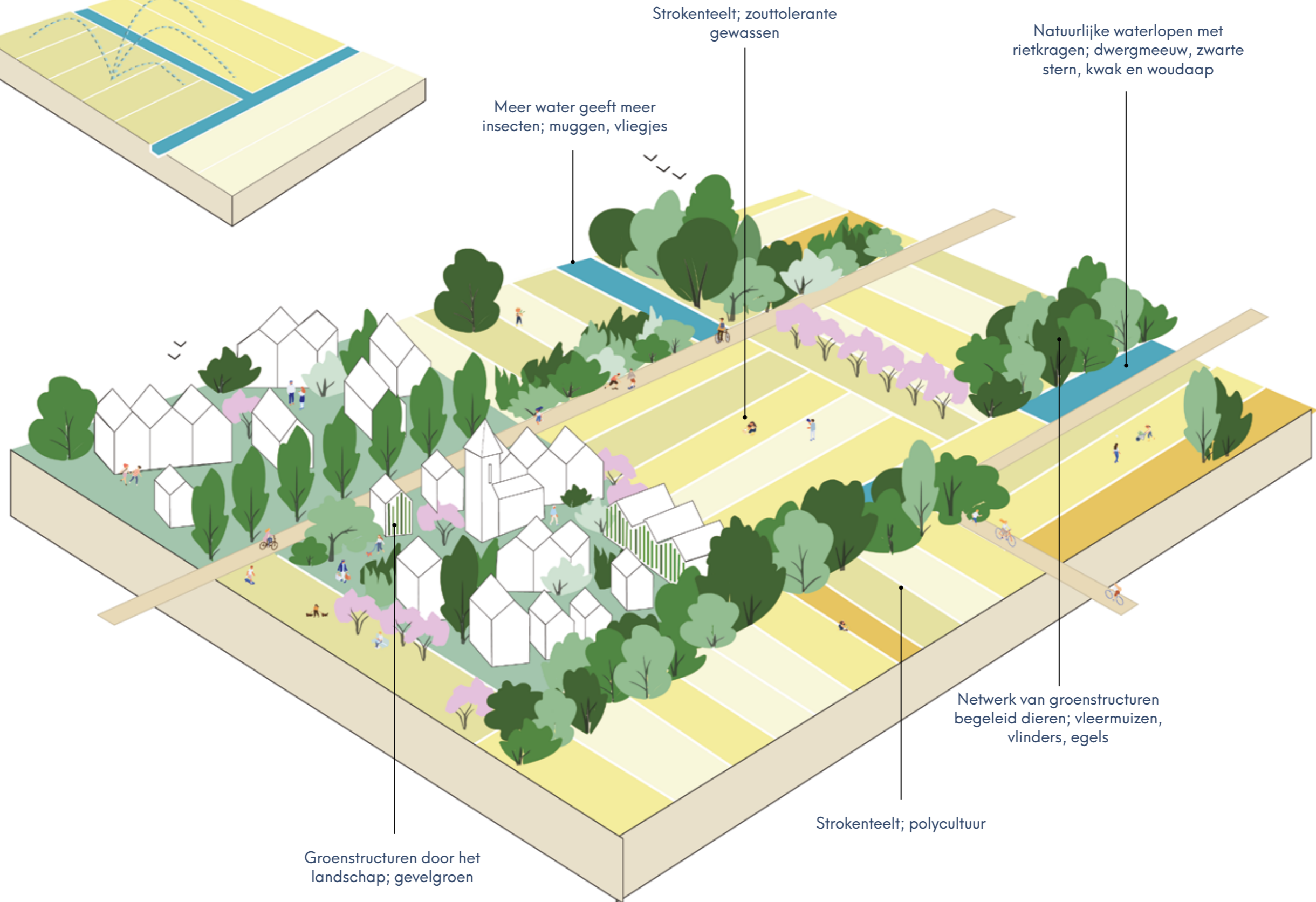
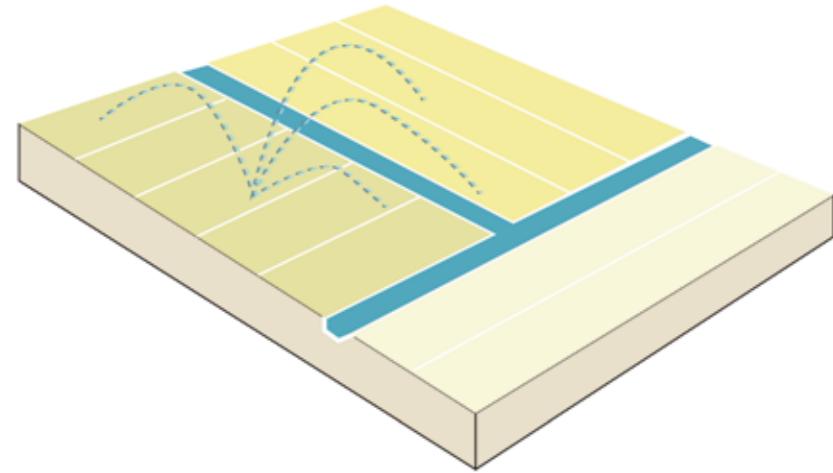
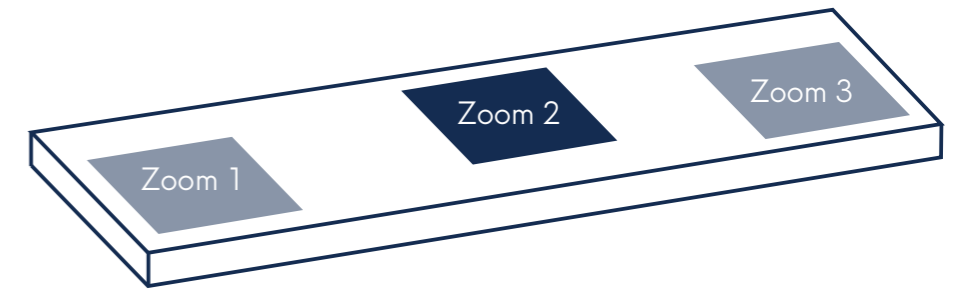

Waar wij wonen

Waar wij wonen

kleinschalig coulisselandschap, met strokenteelt

Meer water geeft meer insecten; muggen, vliegjes

Strokenteelt; zouttolerante gewassen

Natuurlijke waterlopen met rietkragen; dwergmeeuw, zwarte stern, kwak en woudaap

Netwerk van groenstructuren begeleid dieren; vleermuizen, vlinders, egels

Strokenteelt; polycultuur

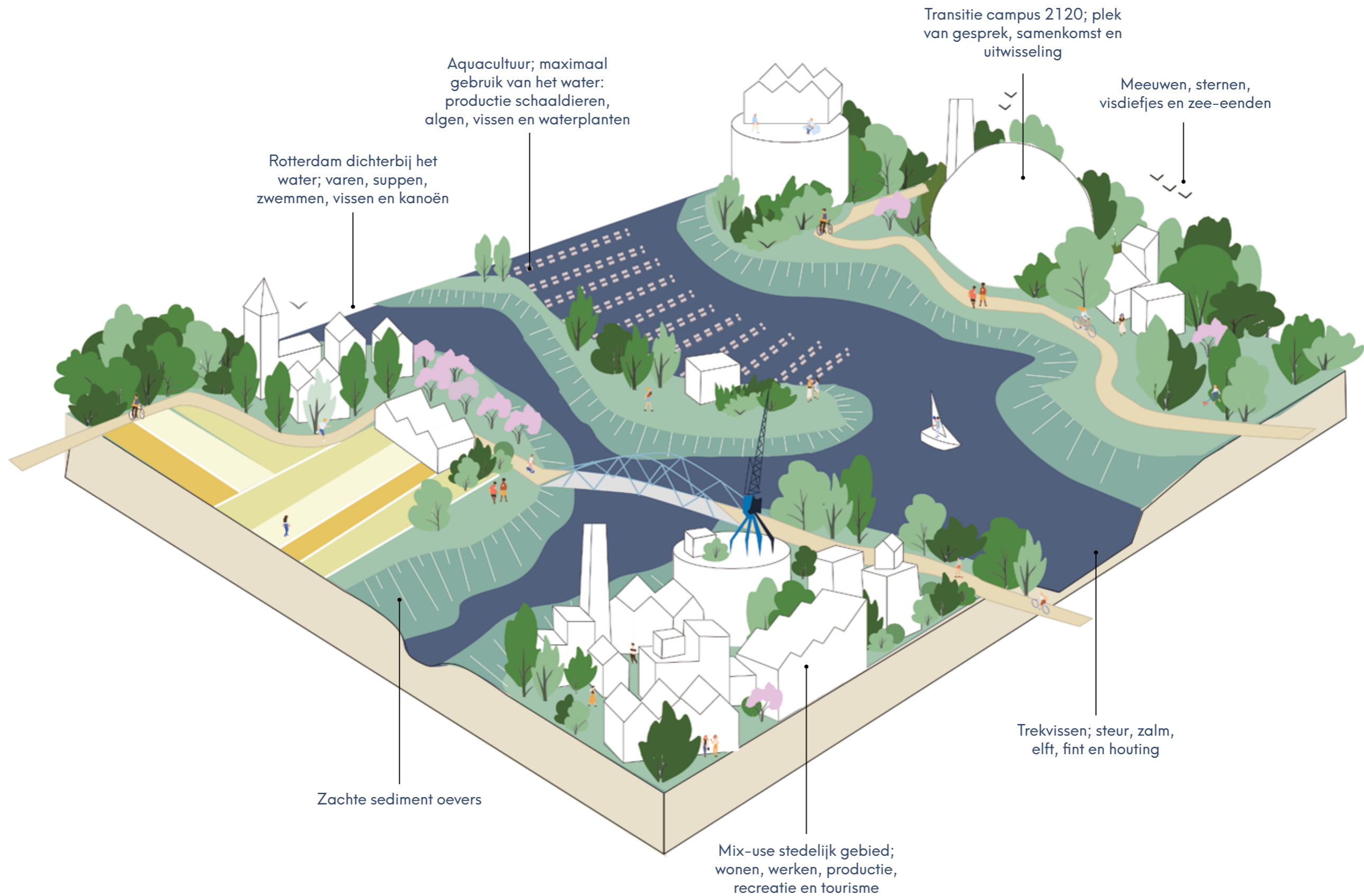
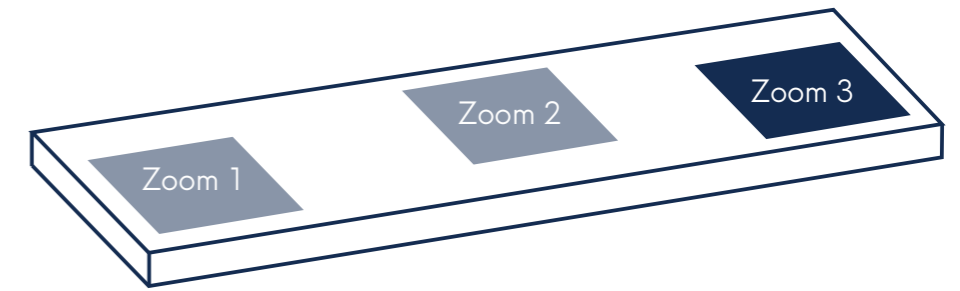
Groenstructuren door het landschap; gevelgroen

Waar wij wonen

Waar wij wonen

de havenstad, met het water nabij

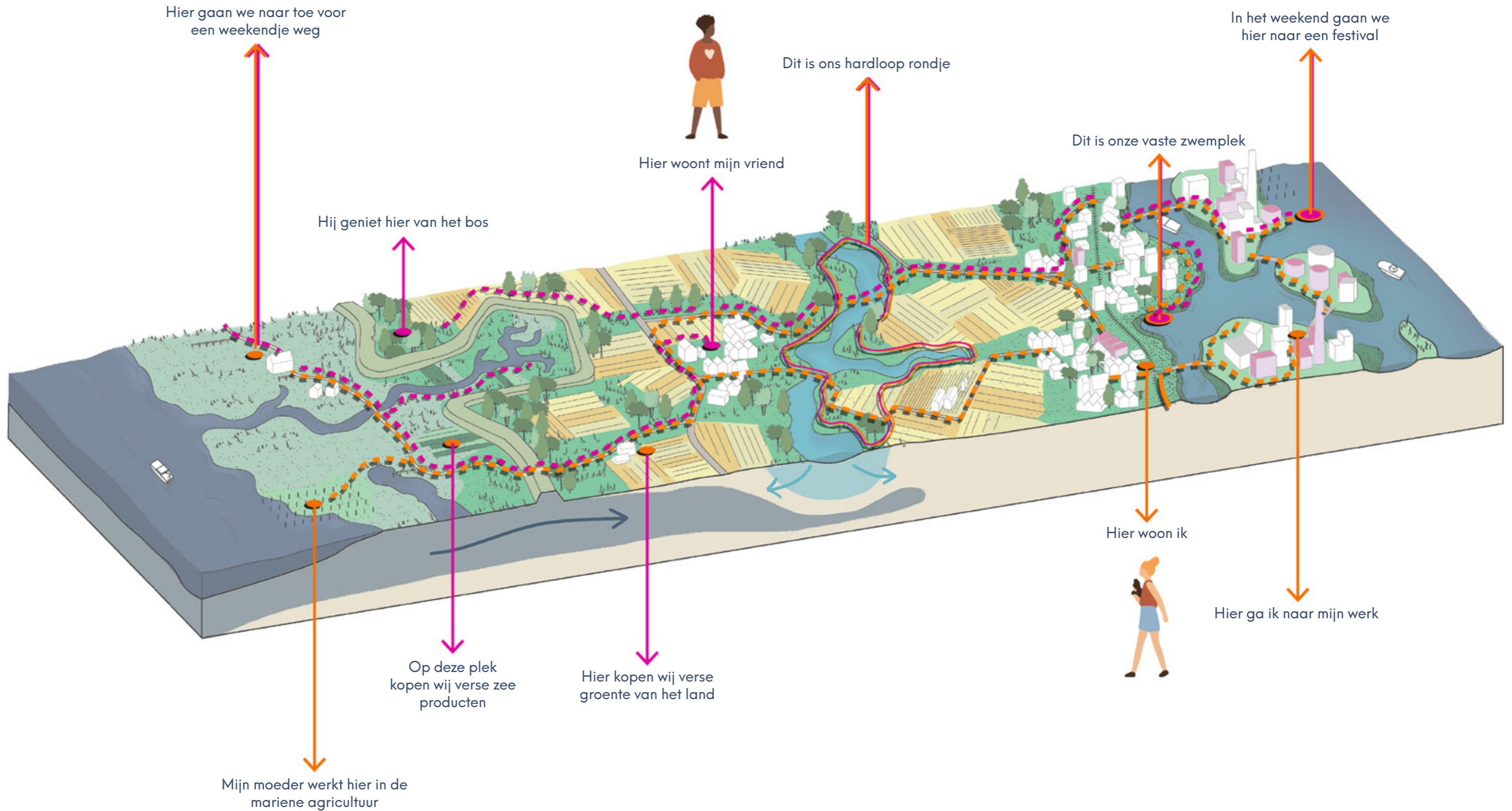
Waar wij wonen

“Zoals getij het land vormt, bouwen wij samen aan stad, land en haven.”

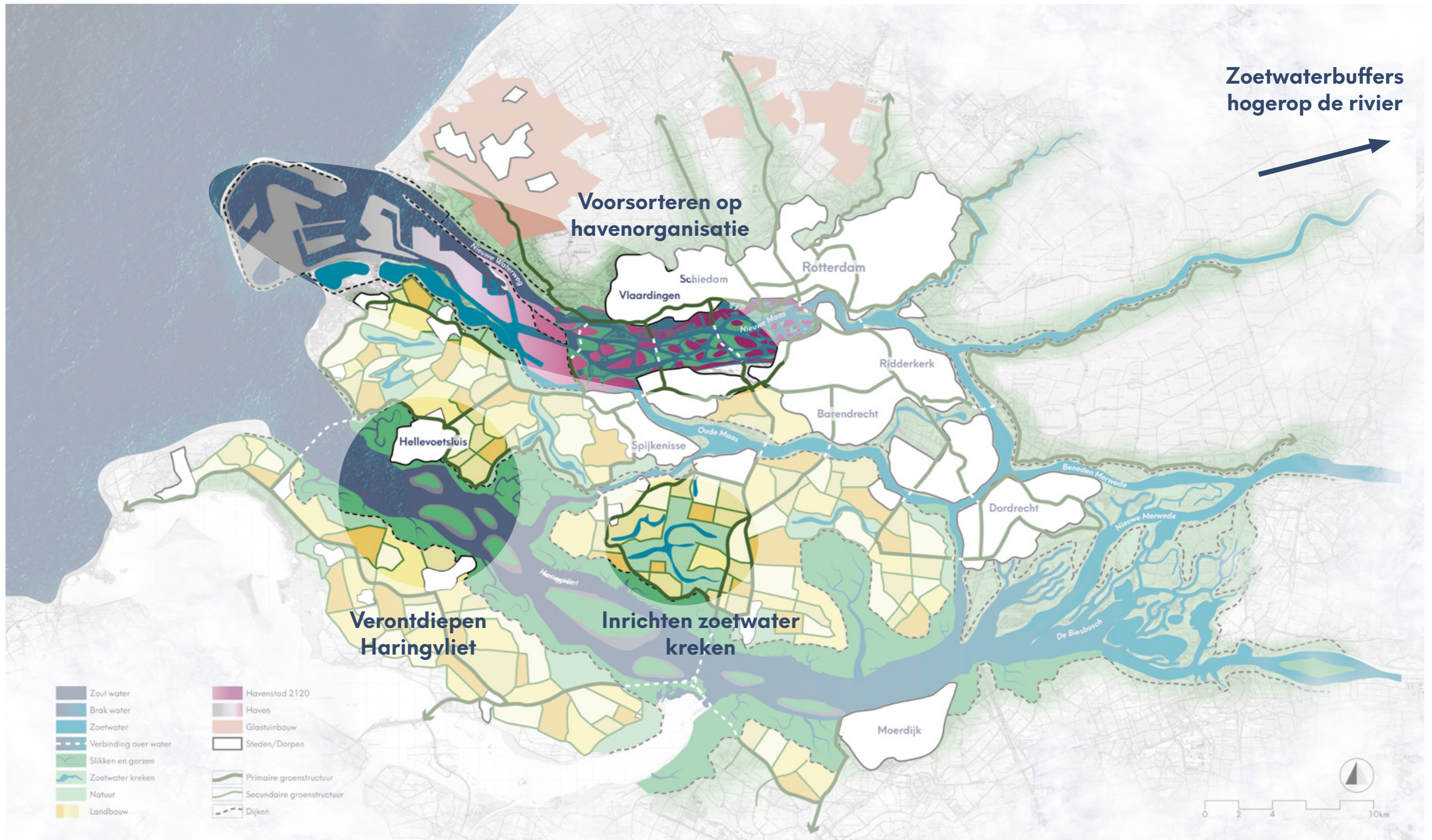
Hoe wij leven in 2120

Waar kunnen we nu al mee beginnen

No regret strategien

Waar kunnen we nu al mee beginnen

In samenwerking met

